

Óexellenciája Ingibjörg Sólrún Gísladóttir igazgató részére
Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala
Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet
Ul. Miodowa 10
00-251 Varsó, Lengyelország

Tisztelt Igazgató Asszony!

E levelet aláíró civil szervezetek képviselőiként azért fordulunk Önhöz, hogy súlyos aggodalmunkat fejezzük ki az utóbbi idők magyar belpolitikai eseményeivel kapcsolatban, és ezzel összefüggésben felkérjük az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalát (OSCE-ODIHR), hogy fokozott részvétel mellett képviseltesse magát a 2018. április 8-i magyar országgyűlési választásokon. Szilárd meggyőződésünk, hogy az aktuális magyarországi helyzet a legmesszebbmenőkig indokolja az EBESZ választási megfigyelői missziójának jelentős mértékű kiterjesztését, szemben a négy évvel ezelőtti parlamenti választásokra delegált korlátozott választási megfigyelői misszióval.

2017 során a saját bőrünkön tapasztalhattuk meg a kormány korlátozó és elnyomó jogalkotásának hatásait, melynek célja a kritikus civil szervezetek megfélemlítése, illetve függetlenségük és működőképességük aláásása volt. Az eset nem elszigetelt jellegét mutatja, hogy 2018 januárjában a magyar kormány további hasonló korlátozó intézkedések terveit jelentette be. E támadások mögött elsődlegesen az a szándék húzódhat meg, hogy miután a kormány sikeresen ellenőrzése alá vonta az alkotmányos fékek és ellensúlyok rendszerét, továbbá a magyarországi média túlnyomó részét, a civil társadalom lett az állam ellenőrzése iránt elkötelezett, kevés megmaradt szereplő egyike Magyarországon. A megfélemlítések és fenyegetések ellenére nagyszámú – a Civilizáció csoportban egyesült – magyar civil szervezet utasította el az ún. „civil törvényt”, és tett hitet az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság alapértékei mellett.¹

Az EBESZ-Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala már a 2014-es országgyűlési választásokról szóló végleges jelentésében is egyértelművé tette, hogy „*a nagyobbik kormánypárt túlzott mértékű előnyt élvezett a megszorító jellegű kampányszabályozás, az egyoldalú, elfogult média-tájékoztatás, és azon kampánytevékenységek következtében, melyek elmosták a kormánypárt és az állam közötti választóvonalat.*” A jelentés kiadása óta pedig csak nagymértékben súlyosbodott a helyzet. Kormányközeli oligarchák birtokába került szinte az összes vidéki regionális napilap. A politikailag súlyosan elfogult 2017-es plakáttörvény tovább korlátozta az ellenzéki pártok esélyeit, hogy elérhessék a választóikat. Az év decemberében pedig az Állami Számvevőszék büntette meg önkényesen a fő ellenzéki pártokat, megfosztva őket egy valamirevaló választási kampány anyagi lehetőségétől.

Az elmúlt évek során a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) - amely egyebek mellett a választási szabálytalanságok egyik fő jogorvoslati fóruma -, politikailag súlyosan elfogult, pártvezérelt szervezetté változott, ezt az ellenzéki pártok és szereplők által indított népszavazási kezdeményezések rendszerszintű ellehetetlenítése is alátámasztja. Annak ellenére, hogy az NVB döntéseivel szemben a Kúria bírósági jogorvoslat lehetőségét

---

¹<https://www.helsinki.hu/en/ngos-were-here-to-stay-and-to-continue-ourwork/>

nyújtja, a fő országos választási szerv politikai elfogultsága erősen megkérdőjelezi, hogy az esetleges választási szabálytalanságokat valóban pártatlanul, jóhiszeműen, és professzionális módon vizsgálják ki. Ez pedig azért is égető kérdés, mert - mint több vezető magyar politikai elemző-intézet is rámutatott² - települési szinten a közmunka-programban részt vevő állampolgárok magas száma egyértelmű korrelációt mutat a kormányzó pártok kimagasló, országos átlag feletti választási teljesítményével. A szociálisan kiszolgáltatott választópolgárok erős személyes függése a közmunka kérdésében döntési jogosultsággal bíró helyi polgármesterektől a választási csalás lehetőségének a melegágya. Mindezzel összefüggésben úgy véljük, hogy számottevő mennyiségű EBESZ rövidtávú megfigyelő jelenléte a választás napján komoly visszatartó erőt jelentene a választási szabálytalanságok elkövetésével szemben.

Az Európai Parlament 2017. május 17-i határozata, amelyben felszólította az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot (LIBE), hogy készítse szakmai jelentést az EU Szerződés 7. cikke szerinti eljárás elindítását szolgáló javaslatról, egyértelművé teszi a demokratikus alapértékek súlyos megsértésének veszélyét Magyarországon. E körülmények közepette komoly aggályaink vannak azzal kapcsolatban, hogy a 2018. április 8-i magyar országgyűlési választások megfelelnek-e majd a vonatkozó nemzetközi demokratikus sztenderdeknek és előírásoknak. Mély meggyőződésünk, hogy egy olyan országban, ahol a liberális demokrácia intézményrendszerének nagy részét kiüresítették, a demokrácia választási dimenziójának a minőségére kiemelt figyelmet kell fordítani. Ebben a különös aggodalomra okot adó helyzetben az EBESZ-Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának határozott, erőteljes fellépése alapvetően járulhatna hozzá a szabad és igazságos választásokba, valamint a választási eljárásba vetett közbizalom garantálásához.

Budapest, 2018. január 26.

Aláíró szervezetek

Amnesty International Magyarország
Levegő Munkacsoport
Közös Ország Mozgalom
Eötvös Károly Intézet
Társaság a Szabadságjogokért
Ökotárs Alapítvány
Magyarországi Európa Társaság
MENŐK
Magyar Helsinki Bizottság
Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség
Közélet Iskolája

---

²http://www.valasztasirendszer.hu/wp-content/uploads/Votes_of_the_poor-public_works_and_the_perils_of_clean_elections.pdf